

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

- กรมวิชาการ. (2542) **ลูกเอ๋ย...ลูกศิษย์ คู่มือครูที่ปรึกษา และครูประจำชั้น เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาสารเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.**
- กรมวิชาการ. (2545) **ส่งเสริมลูกรักให้มีวิถีภาวะทางอารมณ์ ศิลธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.**
- กรมสามัญศึกษา. (2539) **เอกสารการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.**
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539) **แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของคุรุสภา.**
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) **นโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.**
- ขัตติยา วรรณสุต และคณะ. (2547) **คุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย. รายงานการ วิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ.**
- งามตา วนินทานนท์. (2536) **ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่ เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร. รายงานการวิจัย. ปทุมธานี : สถาบันวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- งามตา วนินทานนท์. (2545) **ประมวลสาระชุดวิชาจิตวิทยาครอบครัวและครอบครัวศึกษา : การ อบรมขัดเกลาทางสังคมของครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**
- งามพิศ สัตย์สงวน. (2538) **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา.**
- จงรัก อินทรเสวก และคณะ. (2544) **แนวการจัดกิจกรรมด้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ประสานมิตร.**
- จารุวรรณ ธรรมวิทย์. (2535) **แอมเฟตามีน (ยาบ้า). วารสารต่อต้านยาเสพติด. (2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2535).**
- จำนง อดิวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. (2545) **สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. (2542) โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2527) การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญเดช มณีวรสิทธิ์. (2544) ความคิดเห็นของครูต่องิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา : ศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด. งานนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2545) สถาบันครอบครัวกับความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ฟาอภัย จำกัด.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549) การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี.อินเตอร์พรีนท์.
- นรินทร์ จงวุฒิเวศน์. (2537) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภารการพิมพ์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2540) ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ประทีป สาวาโย. (2545) สิบเอ็ดศาสนาของโลก. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ประเวศ วสี. (2537) ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ปรีชา วิหกโต. (2540) เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรีชา วิหกโต. (2549) เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 5. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2549) สังคมไทยเป็นสังคมที่ดิ้นงอมและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม 2550. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : อุษาการพิมพ์.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. (2527) นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภารการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มาลี ธรรมลิขิตกุล. (2533) **วัยรุ่นกับปัญหาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสภา.
- ยุพา วิสุทธีโกศล. (2527) **การติดสารเสพติด**. วารสารเนาะเนว. (18 กุมภาพันธ์ – มีนาคม 2527)
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526) **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร : ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525) **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2525**. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530) **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- วิทย์ เทียงบูรณธรรม. (2531) **ตำรายาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- วีระ ไชยศรีสุข. (2533) **สุขภาพจิต**. กรุงเทพมหานคร : ต้นอ่อน.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545) **จิตวิทยาชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2** **วัยรุ่น-วัยสูงอายุ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2549) **จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2** **วัยรุ่น-วัยสูงอายุ**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545) **จิตวิทยาสังคมทฤษฎีและปฏิบัติการ**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- สนธยา พลศรี. (2545) **หลักสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2515) **การพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2543) **ทฤษฎีสังคมวิทยา : เนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. (2546) **คู่มือการดำเนินงานโครงการห้องเรียนโรงเรียนสีขาว จังหวัดจันทบุรี**. ม.ป.ท.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. (2550) **ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน**. จังหวัดจันทบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2522) **ปัญหาการควบคุมยาเสพติดในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2537) **สรุปสถานการณ์การดำเนินงาน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2541) **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ยาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2542) **มาตรการในการป้องกันและ ปราบปรามยาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2546) **3 เดือนกับการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : กรมสามัญศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2546) **การบูรณาการยุทธศาสตร์การ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด**. กรุงเทพมหานคร : กรมสามัญศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544) **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550) **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2555**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550) **รายงานภาวะสังคม ภาวะ สังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี 2550**. วารสาร NESDB Social Outlook. (11 มิถุนายน 2550)
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัย. (2543) **9 มิติ การวิจัยเพื่อฟื้นฟูชาติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2549) **สรุปสถานการณ์สังคมไทย**. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2540) **รายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี ปังบประมาณ 2539**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542) **รายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี ปังบประมาณ 2541**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2543) **รายงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ประจำปี ปังบประมาณ 2542**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2544) การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์.
- สุชา จันทร์เอม. (2533) จิตวิทยาเด็กเกร. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัฒน์ ชีรเวชเจริญชัย. (2533) ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536) สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยมประเพณี ครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2539) สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2543) สังคมและวัฒนธรรมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2546) ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ ยี่งวรพันธ์. (2512) พัฒนาชนบทในประเทศไทย. พระนคร : โรงพิมพ์อักษรรศาสตร์.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537) ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อมรวิชัย นาคทรพร. (2548) เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อมรวิชัย นาคทรพร. (2549) สมุดข้อมูลรายตัวบ่งชี้/รายจังหวัด รายงานสภาวการณ์เด็กและเยาวชนปี 2548-2549. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวรรณ หุ่นดี. (2531) ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- อาภรณ์พันธ์ จันทร์สว่าง. (2525) การพัฒนา บุคคล กลุ่ม และชุมชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทัย หิรัญโต. (2526) สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยามนุษย์วิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- อุมาภรณ์ ตรังคสมบัติ. (2544) สร้างวินัยให้ลูกคุณ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัทศูนย์วิจัยและพัฒนาครอบครัว จำกัด.

วิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัย

- กชกร สุภกาญจน์. (2548) สภาพ ปัญหา และรูปแบบการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- กรมสุขภาพจิต. (2547) การสำรวจสุขภาพจิตและการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นในสถานศึกษา ปี 2547. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539) แผนป้องกันสารเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของครุสภา.
- กัญญา ภูระหงษ์. (2545) การใช้วิธีเจริญสติตามหลักการพระพุทธศาสนาในผู้ป่วยหญิงติดสารแอมเฟตามีน โรงพยาบาลธัญญารักษ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กิตติศักดิ์ คงชนเดชะ โสภณ. (2545) บทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาบ้าในวัยรุ่น ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรัส บัวเกตุ. (2545) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. (2542) โครงสร้างทางสังคมของโรงเรียนกับการแพร่ระบาดของยาบ้า ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุฎีบัณฑิต สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จิรภา ชูคำ. (2543) การจัดการเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดของสถานศึกษาในจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิระนันท์ อนันต์ไทย. (2548) ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับความคิดเห็นต่อวัฒนธรรมไทย ศึกษากรณีวัยรุ่นทั่วไปและวัยรุ่นในถนนข้าวสาร. วิทยานิพนธ์การศึกษาประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยรัตน์ บุตรพรหม. (2545) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตรีสุคนธ์ มาลีแก้ว. (2546) การศึกษาทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวของวัยรุ่นตอนต้นในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ถนัด ไบยา และคณะ. (2544) สถานภาพและการพัฒนาเครือข่ายองค์กรชุมชนในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสพยาเสพติด จังหวัดน่าน. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร :
 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. (2527) **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและ
 วัฒนธรรมไทย.** ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทัศนีย์ สิทธิวงศ์. (2547) **การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในสถานศึกษา จังหวัดนครราชสีมา
 ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และสุรินทร์.** รายงานการวิจัย. เครือข่ายปฏิบัติการทางการศึกษา.
 นครราชสีมา : สำนักผู้ตรวจราชการ ประจำเขตตรวจราชการที่ 8.
- ธนบดี ฐานะชาลา. (2546) **ประสบการณ์การติดยาเสพติดของนักเรียนสตรีในระดับมัธยมศึกษา
 จังหวัดฉะเชิงเทรา.** ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา นโยบายสาธารณสุข. บัณฑิต
 วิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์. (2539) **พฤติกรรมการเสพยาบ้าของนักศึกษา ศึกษากรณีสถาบันวิทยาลัยเกษตรกรรม
 และวิทยาลัยเทคนิคในภาคกลาง สังกัดกรมอาชีวศึกษา.** ปรินญาานิพนธ์สังคมศาสตร
 มหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ธวัช แซ่กั้ง. (2547) **การมีส่วนร่วมของครอบครัวกับการปรับตัวของผู้เสพยาเสพติดที่เข้ารับการ
 บำบัดรักษาตามรูปแบบกาย-จิต-สังคมบำบัด.** วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหา
 บัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพพร พานิชสุข. (2523) **อิทธิพลของครอบครัวที่มีผลต่อการใช้จ่ายกระตุ้นประสาทแอมเฟตามีน
 ของเด็กวัยรุ่น.** วิทยานิพนธ์ปรินญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร.
 บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤมล รอดเสียงล้ำ. (2544) **ความคิดเห็นที่มีต่อสาเหตุการติดยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ปรินญา
 การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี :
 มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นวลพร ยั่งรอด. (2544) **ทัศนคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อปัจจัยและวิธีการใน
 การป้องกันตนไม่ให้ใช้ยาเสพติด.** วิทยานิพนธ์ปรินญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคม
 สงเคราะห์ศาสตร. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นัฏริดี พลวิ้ง. (2541) การศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาระหว่าง ปี พ.ศ. 2541-2546 โดยใช้เทคนิคการสร้างอนาคต. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นันทา สุริรักษา. (2546) โครงการการศึกษาปัจจัยด้านครอบครัวและกลุ่มเพื่อนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเสพยาบ้าของวัยรุ่น : แนวทางการป้องกันแก้ไข. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ศูนย์การศึกษานโยบาย สาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญบง พุดพรหม. (2545) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอหนองบัว จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เบญจพร ทองสุข. (2540) อิสลามกับปัญหาเสพติด : ศึกษาความค่านึงทางศาสนา กรณีปัญหาเสพติดในชุมชนมุสลิม จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปกรณ์ กงเพชร. (2544) พระสงฆ์กับบทบาทในการป้องกันปัญหาเสพติดในชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปกรณ์ชัย สุพัฒน์. (2545) ปัญหา สาเหตุ แนวทางการป้องกันและแก้ไขการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 : กรณีศึกษาโรงเรียนบึงสมบูรณ์ จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประไพ พรหมเจริญ. (2543) การมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประภาณี สุขทรศนีย์. (2536) ลักษณะการใช้ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นศึกษาเฉพาะเขตชุมชนแออัดคลองเตย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรทิพย์ นัตรชูเกียรติกุล. (2544) การจัดการเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระมหาดนอมศักดิ์ สุภิกภักดิ์. (2546) บทบาทของพระธรรมวิทยากรต่อการปลูกฝังและพัฒนาคุณธรรมเยาวชน. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระมหาวิระชัย ศรีหาพล. (2546) การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติด ในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พลสิทธิ์ สิทธิชมภู. (2547) พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียนนักศึกษา ระดับอาชีวศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัย ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงเพชร จินะวงศ์. (2543) การป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดยาเสพติดของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเทศบาลประตูลี้ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พันธศักดิ์ นาครอด. (2546) บทบาทพระสงฆ์ต่อการป้องกัน บำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีวัดที่เป็นศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของกรมการศาสนา. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พิระรัตน์ สนใจธรรม. (2545) การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ต่อการป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา : ศึกษากรณีวิทยาลัยอาชีพพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพโรจน์ แบนมาก. (2543) บทบาทของครูในการป้องกันปัญหาสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภัทพงษ์ มือนันต์. (2546) การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา : ศึกษากรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายและการวางแผนสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกริก.
- ภูวนัฐสรณ์ หนูมาก. (2549) กระบวนการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน (บวร) ต่อการพัฒนา
โรงเรียนวิถีพุทธ. วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและ
นโยบายสวัสดิการสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภูวเดช ธนโชติธีรกุล. (2547) การลดปัญหานักเรียนติดยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษากรณี
โรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ 3 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มานะ สันตติพงษ์. (2545) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้ยาเสพติดของนักเรียน: ศึกษากรณีโรงเรียน
แก่ง “วิทยสถานาร” ตำบลทางเกวียน อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง. ปริญญารัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี :
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มาลัย บึงสว่าง. (2542) การศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุพยง วงศ์ฝัน. (2544) ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของครอบครัวกับการสูบบุหรี่ของนักศึกษา
ชาย วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบ
อิสระสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รสสุคนธ์ จันทรวง. (2546) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้นำศาสนาอิสลามในการดำเนินงาน
กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาผู้นำศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่
อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาลังคม.
บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- รัฐพร ปุญญนิรันดร์. (2547) สัมพันธภาพในครอบครัวกับพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้
สารเสพติดของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบางน้ำเปรี้ยววิทยา จังหวัด
ฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.
บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เรืองชัย บุญศักดิ์. (2527) ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 11 ที่มีต่อปัญหา
ยาเสพติด. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติ. (2542) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนต่อการป้องกันการเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิฑูรย์ กสิผล. (2541) บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคมภาคตะวันออก. ปริญญาโทบริหารการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิณีชิด เชิดวงศ์. (2547) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหายาของเด็กวัยรุ่น. รายงานการวิจัย. การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วินัย มนต์ปัญญากุล. (2544) การมีส่วนร่วมและแนวทางในการป้องกันปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชน: ศึกษากรณีในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลลูกแก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิโรจน์ ชำนาญการ. (2549) การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแก้ปัญหายาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วีระชัย ศรีหาพล. (2546) การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศจีลักษณ์ พงศ์สุภา. (2545) สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมพร สุทัศน์ีย์. (2530) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมรวดี มงพลเมือง. (2545) การแพร่ระบาดของยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมศักดิ์ แย้มนุ่น. (2548) สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ลพบุรี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สายัณห์ คำดี. (2546) การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของคณะกรรมการฝ่าย
ปกครองโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิวนันท์ ศิริวนารังสรรค์. (2535) พฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2535. การค้นคว้าแบบอิสระสาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา เจียมประชา. (2543) การศึกษารายกรณีการเสพยาบ้า : ปัญหา สาเหตุ และแนวทางในการ
แก้ไข. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการแนะแนว. บัณฑิตวิทยาลัย.
ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุขสิริ โทนทอง. (2549) คู่มือการติดยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : ศึกษา
กรณีโรงเรียน ชลบุรี “สุขบท” จังหวัดชลบุรี. ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการพัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย.
กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุจิตรา นิมสุวรรณ. (2547) รูปแบบการฟื้นฟูสภาพจิตใจของมารดาต่อการยอมรับบุตรที่ติด
ยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา. บัณฑิต
วิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุชานันท์ รัตนภาค. (2547) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุนันทา ศิริวาท. (2548) การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสพยาในจังหวัด
แพร่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิตและ
การพยาบาลจิตเวช. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุภัทรา ลบล้ำเลิศ. (2542) พุทธวิธีในการแก้ปัญหาสารเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณี ศูนย์สงเคราะห์และบำบัดผู้ติดยาเสพติด วัดอินทาราม จ.สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุมาลี พิษิตชัยรุ่ง. (2547) การป้องกันยาเสพติดภายในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนพล อำเภอลพ จังหวัดขอนแก่น. สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นโยบายและการวางแผนสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกริก.
- สุรเดช รอดจินดา. (2542) การบริหารงานกิจการนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษาของจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรพจน์ พิสุทธีวงศ์. (2539) การศึกษาการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในเขตจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสาวนีย์ สุขทนารักษ์. (2546) ศึกษาปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคาติดยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แสงระวี เทพรอด. (2542) ความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกฝังคุณธรรมทางพุทธศาสนา พฤติกรรมทางพุทธศาสนากับพฤติกรรมป้องกันสารเสพติดของนักเรียนวัยรุ่น จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาพยาบาลสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อกนิษฐ์ ขำวีระ. (2546) ปัจจัยทางสังคมที่มีผลต่อการเสพยาเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษา ศึกษากรณีโรงเรียนน้ำป่าชุมชนปัทมภ์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรดิษฐ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรอนงค์ หงษ์ชุมแพ. (2538) ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากการเสพยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

อังสนา เปศะนันท์. (2536) การศึกษารายกรณีของนักเรียนประถมศึกษาโรงเรียนวัดบางโพธิ์โสมมาวาส สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมสุดดมสารระเหย. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิทยาการแนะแนว. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อารีย์ กุมารแก้ว. (2545) การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสันป่าตองวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ. บัณฑิตวิทยาลัย. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอี่ยมพร เทพแจ่มใจ. (2549) ความสัมพันธ์ระหว่างหน้าที่ครอบครัวกับทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันการเสพยาบ้าในวัยรุ่น : กรณีศึกษาศูนย์แพทย์ชุมชนวัดอินทาราม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม. สถิติคดีเด็กและเยาวชน. (ออนไลน์)

http://www2.djop.moj.go.th/stat/show_stat.php?mainstat_id=20 (22 ตุลาคม 2550)

กรมสุขภาพจิต. นโยบายกรมสุขภาพจิต. (ออนไลน์)

<http://www.jvkk.go.th/wwwnew/policy/policynew2548.asp> (20 ตุลาคม 2550).

ศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ. ประเภทของสารเสพติด. (ออนไลน์)

http://www.sri.cmu.ac.th/~nsac/All_Page/Drug/SRI_Policy_of_Government_04-4.htm

(19 ตุลาคม 2550).

สถาบันรามจิตติ. รายงานสถานการณ์เด็กไทยในรอบปี 2548-2549. (ออนไลน์)

<http://area.obec.go.th/krabi1/kmc/modules.php?name=News&file=article&sid=388>

(20 ตุลาคม 2550).

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. องค์ประกอบของครอบครัว. (ออนไลน์)

http://www.stou.ac.th/thai/grad_stdy/Loadtext/Content/12741-1.doc (19 ตุลาคม 2550)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. ข้อมูลและสถิติจำนวนนักเรียน. (ออนไลน์)

<http://area.obec.go.th/chanthaburi1> (15 ตุลาคม 2550)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด. (ออนไลน์)

<http://www1.oncb.go.th/document/p1-bykind02.htm> (20 ตุลาคม 2550).

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. แนวคิดในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (ออนไลน์)

<http://www.oncb.go.th/PortalWeb/urlName.jsp?linkName=document/p1-solution.htm>

(15 ธันวาคม 2550)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสหนึ่งปี 2550. (ออนไลน์).

[http://www.nesdb.go.th/econsocial/ReportQ150\(11Jun07\).pdf](http://www.nesdb.go.th/econsocial/ReportQ150(11Jun07).pdf). (15 ตุลาคม 2550).

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ.

สถานการณ์เด็กไทย. (ออนไลน์)

http://www.opp.go.th/fileupload/news/fileup/data7_6_48_1173418047.ppt#315,2

(22 ตุลาคม 2550).

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. สถาบันครอบครัวกับวิกฤตชีวิตเด็กไทย. (ออนไลน์)

http://www.opp.go.th/fileupload/news/fileup/data7_6_48_1173418047.ppt#257,3

(22 ตุลาคม 2550)

สถาบันรามจิตติ. รายงานสถานการณ์เด็กไทยในรอบปี 2548-2549. (ออนไลน์)

<http://area.obec.go.th/krabi1/kmc/modules.php?name=News&file=article&sid=388>

(20 ตุลาคม 2550).

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. สถาบันครอบครัวกับวิกฤตชีวิตเด็กไทย. (ออนไลน์)

http://www.opp.go.th/fileupload/news/fileup/data7_6_48_1173418047.ppt#257,3

(22 ตุลาคม 2550)

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ. นโยบายเยาวชนแห่งชาติ และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนระยะยาว พ.ศ. 2545-2554. (ออนไลน์)

http://www.opp.go.th/library/young_21_07_49_1.doc (15 ตุลาคม 2550)

childwatchthai. รายงานสถานการณ์เด็กจันทบุรี. (ออนไลน์)

<http://www.childwatchthai.com/pdf-research/จันทบุรีo.pdf>. (15 ตุลาคม 2550)

บรรณานุกรม (ต่อ)

Diana baumrind . Diana baumrind & parent styles. url. (online)

http://www.devpsy.org/teaching/parent/baumrind_styles.html (20 ธันวาคม 2550).

drugforedu. ความหมายของพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522. (ออนไลน์)

<http://drugforedu.igetweb.com/index.php?mo=3&art=107365> (20 ตุลาคม 2550)

vijittra_zenana. องค์ประกอบของสถาบันศาสนา. (ออนไลน์)

http://learners.in.th/file/vijittra_zenana (20 ตุลาคม 2550).

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) ในการมีส่วนร่วม
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในวัยรุ่น จังหวัดจันทบุรี

คำชี้แจงทั่วไป

1. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 8 ส่วน
2. แบบสอบถามฉบับนี้จะไม่มีชื่อของนักเรียน และ โรงเรียนปรากฏอยู่ การตอบของนักเรียนจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ถึงตัวนักเรียนและ โรงเรียนทั้งสิ้น ซึ่งข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ ผู้วิจัยจะเสนอเพียงภาพรวมเท่านั้น
3. แบบสอบถามนี้เป็นงานวิจัยเพื่อประโยชน์ของเด็กและเยาวชนที่ควรจะได้รับสิทธิอันชอบธรรมจากบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ที่ทำหน้าที่เลี้ยงดู อบรมสั่งสอน และหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนได้เจริญเติบโตตามวัย เป็นคนดี และมีความสุขในการดำเนินชีวิต

ดังนั้น จึงขอความกรุณาตอบคำถามให้ครบ และเป็นความจริงเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนมากที่สุด เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมต่อเด็กและเยาวชนของชาติในโอกาสต่อไป

ขอขอบคุณนักเรียนเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอย่างดี และขอพระเป็นเจ้าโปรดอวยพรนักเรียนและครอบครัวให้มีความสุขความเจริญ และมีความรักต่อกันยิ่งวันยิ่งมากขึ้น

ซิสเตอร์ลัดดา เชษฐบุญ

นักศึกษาลัทธิธรรมสังคัมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสังคัม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ส่วนที่ 1 : ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุดเพียงข้อเดียว

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 11 ปี 12 ปี 13 ปี 14 ปี
 15 ปี 16 ปี 17 ปี

3. ชั้นที่กำลังศึกษา

- มัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มัธยมศึกษาปีที่ 3

4. ผลการเรียน/เกรดเฉลี่ยของการสอบครั้งสุดท้าย.....

5. ศาสนา

- พุทธ คริสต์ อิสลาม ศาสนาอื่นๆ (ระบุ).....

6. ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยที่ได้รับต่อสัปดาห์.....

7. นักเรียนมีพี่น้องทั้งหมด.....คน (รวมตัวนักเรียนด้วย)

- 1 คน 2 คน 3 คน
 4 คน มากกว่า 4 คน

8. นักเรียนเป็นบุตรคนที่ ในครอบครัว

- เป็นบุตรคนแรก เป็นบุตรคนที่ 2 เป็นบุตรคนที่ 3
 เป็นบุตรคนที่ 4 เป็นบุตรคนที่ 5 เป็นบุตรคนสุดท้อง

9. ปัจจุบัน นักเรียนอาศัยอยู่กับ

- บิดา-มารดา บิดา หรือ มารดา
 ญาติผู้ใหญ่ บุคคลอื่น (โปรดระบุ)

10. บิดา - มารดาของนักเรียน

- อยู่ด้วยกัน แยกกันอยู่ หย่าร้างกัน
 บิดาเสียชีวิต มารดาเสียชีวิต บิดา-มารดาเสียชีวิต

11. ระดับการศึกษาของบิดา

- ไม่เคยเข้ารับการศึกษาก่อน ระดับประถม ระดับมัธยม/ปวช.
 ระดับอนุปริญญา/ปวส. ระดับปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

12. อาชีพของบิดา

- รับจ้าง รับราชการ ค้าขาย ทำธุรกิจส่วนตัว
 เป็นเกษตรกร ไม่มีอาชีพ อื่น ๆ โปรดระบุ

13. รายได้ของบิดาโดยเฉลี่ยต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ น้อยกว่า 4,000 บาท/เดือน 4,001 – 8,000/เดือน
 8,001 – 12,000 บาท/เดือน 12,001 – 16,000 บาท/เดือน
 16,001 – 20,000 บาท/เดือน มากกว่า 20,000 บาท/เดือน

14. ระดับการศึกษาของมารดา

- ไม่เคยเข้ารับการศึกษาก่อน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา/ปวช.
 ระดับอนุปริญญา/ปวส. ระดับปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

15. อาชีพของมารดา

- รับจ้าง รับราชการ ค้าขาย ทำธุรกิจส่วนตัว
 เป็นเกษตรกร แม่บ้าน อื่น ๆ โปรดระบุ

16. รายได้ของมารดาโดยเฉลี่ยต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ น้อยกว่า 4,000 บาท/เดือน 4,001 – 8,000/เดือน
 8,001 – 12,000 บาท/เดือน 12,001 – 16,000 บาท/เดือน
 16,001 – 20,000 บาท/เดือน มากกว่า 20,000 บาท/เดือน

ส่วนที่ 2 : ลักษณะของวัยรุ่น

คำชี้แจง : กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อลักษณะของวัยรุ่น โดย ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ลักษณะของวัยรุ่น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
1. นักเรียนรู้สึกว่าการคบเพื่อนคนเดียวมากกว่าอยู่ในกลุ่มเพื่อน					
2. นักเรียนมักหวั่นไหวและวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตน					
3. นักเรียนมีอุดมการณ์ว่า “ชีวิตนี้ต้องเป็นชีวิตที่ท้าทาย”					
4. นักเรียนนิยมความแปลกใหม่ที่เข้ามาในชีวิต					
5. นักเรียนยอมทำตามเพื่อนทุกอย่าง เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ					
6. นักเรียนรับไม่ได้ เมื่อมีคนมาพูดจาไม่เข้าหูนักเรียน					
7. นักเรียนนิยมข้าวของเครื่องใช้ที่มียี่ห้อและรุ่นใหม่ๆ ที่เข้ามา					
8. นักเรียนเป็นคนหนึ่งที่ไปรวมกลุ่มกับเพื่อนหลังเลิกเรียน					
9. นักเรียนนิยมและชอบลองสิ่งแปลก ๆ ใหม่ๆ					
10. นักเรียนรักชีวิตที่ทำให้ตนรู้สึกตื่นเต้นสนุกสนาน					

ส่วนที่ 3 : ลักษณะการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง : กรุณาแสดงความคิดเห็นต่อลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดย ให้ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

ลักษณะของวัยรุ่น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ผู้ปกครองมักสั่งนั่นสั่งนี่ เพื่อให้นักเรียนทำตาม					
2. นักเรียนรู้สึกว่ ผู้ปกครองวางกรอบชีวิตให้นักเรียน					
3. เมื่อผิดพลาด ผู้ปกครองทำโทษนักเรียนรุนแรงเกินความผิดนั้น					
4. นักเรียนไม่มั่นใจว่าผู้ปกครองรักและเอาใจใส่นักเรียน					
5. นักเรียนน้อยเนื้อต่ำใจว่านักเรียนไร้คุณค่าในสายตาผู้ปกครอง					
6. ผู้ปกครองบอกเหตุผลเมื่อต้องการให้นักเรียนทำสิ่งใด					
7. เพราะรัก ผู้ปกครองไม่เคยต่อว่า เมื่อนักเรียนทำผิด					
8. ผู้ปกครองตามใจ และเอาอกเอาใจนักเรียนเสมอ					
9. ขามนักเรียนมีปัญหา ผู้ปกครองจะยื่นมือเข้าแก้ปัญหาให้ทันที					
10. ผู้ปกครองหาเวลาว่างให้นักเรียนได้ยามมาก					
11. ผู้ปกครองมักติดธุระ เวลาโรงเรียนเชิญมาร่วมกิจกรรม					
12. ทุกข์สุขของนักเรียน เป็นเรื่องสำคัญรองจากการประกอบอาชีพ					

ส่วนที่ 4 : การมีส่วนร่วมปฏิบัติของบ้าน (ครอบครัว) ด้านการป้องกัน

คำชี้แจง : กรุณาอ่านข้อความที่เป็นกิจกรรม/บทบาทของบ้าน (ครอบครัว) และทำเครื่องหมาย ✓
ในช่องระดับการมีส่วนร่วมที่ตรงกับความเป็นจริงที่มากที่สุด

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่พอสมควร
น้อย	หมายถึง	ผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้ปกครองที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อยมาก

กิจกรรม/บทบาทของบ้าน (ครอบครัว)	ระดับการมีส่วนร่วมของบ้าน (ครอบครัว)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการป้องกัน					
1. ผู้ปกครองให้ความรู้เรื่องยาเสพติด โทษและพิษภัยของยาเสพติด ตลอดจนสอนวิธีการป้องกันตนจากยาเสพติด					
2. ผู้ปกครองสอนอยู่เสมอว่า ไม่ควรลองเสพยาเสพติด และทำตัวเป็นตัวอย่างดีในการไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด					
3. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด มีการตรวจตราเครื่องแต่งกาย และกระเป๋านักเรียน					
4. ผู้ปกครองสอนวิธีการปฏิเสธยาเสพติด เมื่อถูกชักชวน					
5. ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัว และมีการตั้งข้อตกลงหรือตั้งกฎภายในบ้านร่วมกัน					

กิจกรรม/บทบาทของบ้าน (ครอบครัว)	ระดับการมีส่วนร่วมของบ้าน (ครอบครัว)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านการป้องกัน					
6. ครอบครัวอบอุ่น พ่อแม่รักใคร่เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน และเลี้ยงดูลูกด้วยความรัก และยุติธรรม					
7. ผู้ปกครองเป็นคนที่มีความอดทนรับฟังความคิดเห็น และให้อภัยในความผิด แม้จะเป็นความผิดเรื่องเสพยาเสพติด					
8. ผู้ปกครองให้คำแนะนำในการเลือกคบเพื่อนที่ดี และห้ามนักเรียนคบเพื่อนที่ติดยาเสพติด					
9. ผู้ปกครองเห็นคุณค่าในตัว of นักเรียน					
10. ผู้ปกครองส่งเสริมความสามารถพิเศษของนักเรียน เช่น การให้เรียนดนตรี หรือศิลปะ กีฬา ฯลฯ					
11. ผู้ปกครองมีการทำกิจกรรมภายในครอบครัว ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เช่น การทำงานบ้าน งานครัว ทำสวน เล่นกีฬา ดูหนังฟังเพลง หรือเล่นเกม ฯลฯ					
12. ผู้ปกครองเข้าใจความเป็นวัยรุ่น และคำนึงถึงความต้องการของลูก					
13. ผู้ปกครองส่งเสริม ให้ลูกเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนหรือค่ายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
14. ผู้ปกครองเอาใจใส่ในเรื่องการเรียน โดยคำนึงถึงความสามารถของนักเรียน และให้อิสระในการตัดสินใจ เลือกเรียน					
15. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการไปพบปะ หรือร่วมประชุมที่โรงเรียน					

ส่วนที่ 5 : การมีส่วนร่วมปฏิบัติของวัด (ศาสนา) ด้านการป้องกัน

คำชี้แจง : กรุณาอ่านข้อความที่เป็นกิจกรรม/บทบาทของวัด (ศาสนา) และทำเครื่องหมาย ✓
ในช่องระดับการมีส่วนร่วมของวัด (ศาสนา) ที่ตรงกับความเป็นจริงที่มากที่สุด

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้นำศาสนา มีลักษณะดังกล่าวมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้นำศาสนา มีลักษณะดังกล่าวพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้นำศาสนา มีลักษณะดังกล่าวอยู่พอสมควร
น้อย	หมายถึง	ผู้นำศาสนา มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ผู้นำศาสนา มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อยมาก

กิจกรรม/บทบาทของวัด (ศาสนา)	ระดับการมีส่วนร่วมของวัด (ศาสนา)				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติ ด้านการป้องกัน	5	4	3	2	1
1. ผู้นำศาสนาเทศน์สอนนักเรียนเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด					
2. คำเทศน์สอนของผู้นำศาสนาปัจจุบันมีส่วนช่วยกล่อมเกลาคใจของนักเรียนทำให้ฉันรู้สึกสบายใจ หรือกลัวที่จะเสพยาเสพติด เพราะเป็นข้อห้ามของศาสนา					
3. คำเทศน์สอนของผู้นำศาสนา ช่วยทำให้ฉันเห็นคุณค่าในตัวเองและไม่พึ่งพาเสพติด					
4. การได้ไปฟังผู้นำศาสนาเทศน์ที่วัด โบสถ์ หรือมัสยิด กับพ่อแม่บ่อย ๆ ช่วยทำให้ฉันไม่ใช่สิ่งเสพติด					

กิจกรรม/บทบาทของวัด (ศาสนา)	ระดับการมีส่วนร่วมของวัด (ศาสนา)				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติ ด้านการป้องกัน					
5. ฉันได้มีโอกาสได้รับฟังคำเทศน์สอนจากผู้นำศาสนา ทำให้ฉันไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทุกชนิด					
6. มีผู้นำศาสนาทำหน้าที่อบรม ฟันฟูจิตใจ สอนการทำสมาธิ หรือนั่งวิปัสสนา เพื่อให้คนห่างไกลยาเสพติด					
7. ฉันได้ขียนการเทศน์สอนเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด จากเสียงตามสายในชุมชน					
8. มีการเทศน์สอนเรื่องยาเสพติดในรายการวิทยุหรือโทรทัศน์					
9. ผู้นำศาสนาจัดกิจกรรมให้ครอบครัวและคนในชุมชนได้ทำ เพื่อร่วมกันต่อต้านยาเสพติด					
10. ฉันเห็นแผ่นพับ แผ่นป้าย ที่ต่อต้านยาเสพติดในบริเวณวัด					
11. ฉันเห็นผู้นำศาสนา เป็นวิทยากรในค่ายต่อต้านยาเสพติด และใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ					
12. ผู้นำศาสนา เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ในการไม่เสพยาเสพติดทุกชนิด					

ส่วนที่ 6 : การมีส่วนร่วมปฏิบัติของโรงเรียน ด้านการป้องกัน

คำชี้แจง : กรุณาอ่านข้อความที่เป็นกิจกรรม/บทบาทของโรงเรียน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ที่ตรงกับความเป็นจริงที่มากที่สุด

- มากที่สุด** หมายถึง โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มีลักษณะดังกล่าวมากที่สุด
- มาก** หมายถึง โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มีลักษณะดังกล่าวพอสมควร
- ปานกลาง** หมายถึง โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่พอสมควร
- น้อย** หมายถึง โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อย
- น้อยที่สุด** หมายถึง โรงเรียนที่นักเรียนศึกษาอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อยมาก

กิจกรรม/บทบาทของโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติด้านการป้องกัน	5	4	3	2	1
1. ครูอาจารย์ที่สอนทุกคนสอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติดและพิษภัยของยาเสพติด					
2. โรงเรียนเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เรื่องสารเสพติด					
3. มีการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดรูปแบบต่าง ๆ เช่น อบรมหน้าเสาธง เลียงตามสาย จัดบอร์ดจัดนิทรรศการ แผ่นพับ-ใบปลิว เป็นต้น					
4. มีการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดอย่างต่อเนื่อง					
5. มีกฎ/มาตรการลงโทษนักเรียนที่เสพยาเสพติด					
6. โรงเรียนจัดห้องแนะแนวเกี่ยวกับปัญหาสารเสพติดแก่นักเรียน					
7. ครูอาจารย์คอยดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิดไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียน หรือการไปเยี่ยมนักเรียนที่บ้าน					

กิจกรรม/บทบาทของโรงเรียน	ระดับการมีส่วนร่วมของโรงเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติ ด้านการป้องกัน	5	4	3	2	1
8. ครูอาจารย์เป็นตัวอย่างดีในการไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด					
9. มีการจัดประชุมผู้ปกครองสม่ำเสมอ					
10. ในโรงเรียนมีผู้นำ/แกนนำนักเรียน ทำงานด้านการป้องกันยาเสพติด หรือตั้งชมรมส่งเสริมให้นักเรียนร่วมรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติด					
11. มีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ประกวดเรียงความ คำขวัญ วาดภาพ แสดงละคร เป็นต้น					
12. จัดค่ายอบรมเรื่องสารเสพติดแก่นักเรียน					
13. มีครูอาจารย์คอยตรวจตราระเบียบกระเป๋านักเรียน และอยู่เวรตามจุดต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยเฉพาะบริเวณห้องน้ำและที่ลับตา					
14. เพื่อนเตือน หรือห้ามฉันไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด					
15. เพื่อนเป็นตัวอย่างดีในการไม่เสพยาเสพติดทุกชนิด					
16. เพื่อนฉันชักชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์และต่อต้านยาเสพติด					
17. เพื่อนที่ฉันคบไม่มีใครเสพยาเสพติด					

ส่วนที่ 7 : การมีส่วนร่วมปฏิบัติของชุมชน ด้านการป้องกัน

คำชี้แจง : กรุณาอ่านข้อความที่เป็นกิจกรรม/บทบาทของชุมชน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ตรงกับความเป็นจริงที่มากที่สุด

มากที่สุด	หมายถึง	ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง	ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่พอสมควร
น้อย	หมายถึง	ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีลักษณะดังกล่าวอยู่น้อยมาก

กิจกรรม/บทบาทของชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการป้องกัน ในรอบปีที่ผ่านมา เหตุการณ์หรือคำถามเหล่านี้เป็นจริงมากน้อยเพียงใด ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่	5	4	3	2	1
1. ในชุมชนมีสมาชิกบางคนเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และมีการจัดอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดภายในชุมชน					
2. มีอาสาสมัครทำงานด้านการป้องกันยาเสพติดภายในชุมชน					
3. ภายในชุมชนมีการเผยแพร่ความรู้ด้านยาเสพติดโดยจัดรายการเสียงตามสายภายในชุมชน					

กิจกรรม/บทบาทของชุมชน	ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการป้องกัน					
4. มีแผ่นพับ หรือป้ายต่อต้านยาเสพติด ภายในชุมชน					
5. มีการจัดกิจกรรม เช่น การแข่งกีฬาในชุมชน ฯลฯ					
6. มีการเดิน/วิ่ง รณรงค์เพื่อต่อต้านยาเสพติดในชุมชน					
7. ชุมชนจัดประกวดคำขวัญ วาดภาพ หรือแต่งเรียงความต่อต้านยาเสพติด					
8. ผู้นำชุมชนกระตุ้นให้วัยรุ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					
9. ชุมชนมีสนามกีฬา และส่งเสริมการออกกำลังกายหรือการแข่งขันกีฬาเพื่อต่อต้านยาเสพติด					
10. ผู้ใหญ่ในชุมชนสอนให้เด็กต่อต้านยาเสพติดทุกประเภท					
11. ผู้ใหญ่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็กในการไม่เสพยาเสพติด					
12. ในชุมชนมีการควบคุมสถานบริการและแหล่งมั่วสุม เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด					
13. คนในชุมชน แจ้งทางครอบครัว โรงเรียน หรือเจ้าหน้าที่ เมื่อพบเห็นเด็กใช้สารเสพติด หรือมีพฤติกรรมที่เชื่อมโยงถึงพฤติกรรมซื้อ-ขายยาเสพติด					
14. ชุมชนประสานกับทางครอบครัว โรงเรียน สายตรวจ และอาสาสมัคร เพื่อสอดส่องดูแลเด็กและเยาวชนไม่ให้ใช้สารเสพติด					

ส่วนที่ 8 : พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

คำชี้แจง : กรุณาทำเครื่องหมาย ที่ตรงกับประสบการณ์ที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด หากต้องการเปลี่ยนคำตอบ ให้ขีดฆ่าคำตอบที่ไม่ต้องการทิ้ง คำตอบนี้จะถูกรักษาไว้เป็นความลับ

1. ในรอบปีที่ผ่านมา นักเรียนเคยใช้สารเสพติดบ้างหรือไม่ ?

เคย (ขอให้นักเรียน ตอบข้อ 2 และทำส่วนที่ 8 ต่อไป)

ไม่เคย (ขอจบคำถาม)

2. ในรอบปีที่ผ่านมา นักเรียนใช้สารเสพติดชนิดใดบ้าง และใช้/เสพปริมาณเท่าใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

บุหรี่ สูบปริมาณมวนต่อวันมวนต่อสัปดาห์มวนต่อเดือน

เหล้า ดื่มปริมาณแก้วต่อวันแก้วต่อสัปดาห์แก้วต่อเดือน

เบียร์ ดื่มปริมาณแก้วต่อวันแก้วต่อสัปดาห์แก้วต่อเดือน

ไวน์ ดื่มปริมาณแก้วต่อวันแก้วต่อสัปดาห์แก้วต่อเดือน

กัญชา เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน

ยาบ้า เสพปริมาณเม็ด ต่อวัน เม็ด ต่อสัปดาห์เม็ด ต่อเดือน

ยาอี เสพปริมาณเม็ด ต่อวันเม็ด ต่อสัปดาห์เม็ด ต่อเดือน

ยาเค เสพปริมาณเม็ด ต่อวันเม็ด ต่อสัปดาห์เม็ด ต่อเดือน

ยาเลฟ เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน

- ยากล่อมประสาท (แวลีซม)เสพปริมาณ.....เม็ดต่อวันเม็ดต่อสัปดาห์เม็ดต่อเดือน
- ยานอนหลับ เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- เฮโรอีน เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- มอร์ฟีน เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- ฝิ่น เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- โทเคน เสพปริมาณ ต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- ใบกระท่อม เสพปริมาณต่อวันต่อสัปดาห์ต่อเดือน
- สารระเหย (กาว ทินเนอร์)
เสพปริมาณครั้งต่อวัน.....ครั้งต่อสัปดาห์.....ครั้งต่อเดือน
- อื่น.....

ส่วนที่ 9 : การมีส่วนร่วมปฏิบัติของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ด้านการแก้ไข

คำชี้แจง : กรุณาอ่านข้อความที่เป็นกิจกรรม/บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการมีส่วนร่วมที่ตรงกับความเป็นจริงที่มากที่สุด

กิจกรรม/บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน	สภาพการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของบ้าน					
1. ผู้ปกครองสามารถยอมรับสภาพการติดยาเสพติดของลูก และ ให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ตำหนิซ้ำเติม แต่ให้ความรัก และการเอาใจใส่มากขึ้น เพื่อให้ลูกได้เริ่มต้นปรับปรุงแก้ไขตัวเอง					
2. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการช่วยเหลือเมื่อลูกติดยาเสพติด					
3. ผู้ปกครอง ส่งลูกเข้ารับการบำบัดฟื้นฟู และเป็นกำลังใจให้ลูกในการเลิกยาเสพติด					
4. ผู้ปกครองปรับสภาพแวดล้อมใหม่ให้กับลูก เช่น เปลี่ยน/ย้ายที่อยู่ ที่เรียน เพื่อง่ายต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม					
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของวัด					
1. ผู้นำศาสนาแจ้งให้ผู้ปกครอง หรือโรงเรียนทราบ เมื่อพบว่านักเรียนเสพยาเสพติด					

กิจกรรม/บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน	สภาพการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของวัด					
2. ผู้นำศาสนา จัดสถานที่สำหรับการบำบัดรักษา เยาวชนที่ติดยาเสพติด					
3. ผู้นำศาสนาให้การฟื้นฟูเยาวชนที่ติดยาเสพติด ด้วยหลักธรรมทางศาสนา					
4. ผู้นำศาสนาให้สถานที่พักพิงสำหรับเยาวชนที่เลิก ยาเสพติดแต่ไม่พร้อมที่จะกลับไปดำเนินชีวิตใน ครอบครัวหรือสังคม					
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของ โรงเรียน					
1. เชิญผู้ปกครองมาพบและขอความร่วมมือในการ ช่วยเหลือนักเรียนที่ติดยาเสพติด					
2. ส่งตัวนักเรียนที่เสพยาเสพติดเข้ารับการ บำบัดรักษา					
3. พบนักเรียนที่ค้ายาเสพติด มีการนำส่งให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจ					
4. ให้โอกาสนักเรียนในการกลับเข้ามาศึกษาต่อหลัง ได้รับการบำบัดแล้ว					
5. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์					

กิจกรรม/บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน	สภาพการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของ โรงเรียน					
6. เพื่อนแนะนำให้ฉันบอกผู้ใหญ่ให้ทราบว่าฉันติด ยาเสพติด					
7. เพื่อนแนะนำ หรือพาฉันไปรับการบำบัดรักษา ยาเสพติด					
การมีส่วนร่วมปฏิบัติ ด้านการแก้ไขของ ชุมชน					
1. ชุมชนมีการจัดกิจกรรม และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ ติดยาเสพติด					
2. คนในชุมชนให้โอกาสผู้ที่ ละ เลิก ยาเสพติด และ ยอมรับกลับมาอยู่ร่วมสังคม โดยไม่ตั้งข้อรังเกียจ					
3. มีเจ้าหน้าที่ตรวจค้นสถานเริงรมย์ และแหล่ง มั่วสุม ยาเสพติดภายในชุมชน					
4. คนในชุมชนมีการติดตามเฝ้าระวังยาเสพติดอย่าง สม่ำเสมอ					

ขอขอบคุณ ในน้ำใจดีของนักเรียนที่ช่วยตอบแบบสอบถามด้วยใจจริง
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนส่วนรวม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	ชิสเตอร์รัตดา เขยบุญ
วัน เดือน ปีเกิด	08 พฤษภาคม 2513
ที่อยู่ปัจจุบัน	อารามศูนย์กลางคณะรักกางเขน แห่งจันทบุรี 108 หมู่ 5 ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี 22000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2532	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนท่าใหม่ “พลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล” จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2534	อนุปริญญาศิลปศาสตร์ เอกการบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2539	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต เอกพลศึกษา สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2550	ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต เอกการแนะแนว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำแหน่งและสถานที่ทำงานในปัจจุบัน	
พ.ศ. 2546 - 2547	ครูผู้สอน โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จังหวัดจันทบุรี
พ.ศ. 2547 - 2548	ครูผู้สอน โรงเรียนครุ โนนทัย จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2549 - 2550	ผู้ช่วยผู้อำนวยการบ้านเด็กพระมหาไถ่ พัทยา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2550 - 2551	ผู้ดูแลเด็กเตรียมบวช ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์อบรมรักกางเขน แห่ง จันทบุรี อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2551- ปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนสันติภาพ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ภาคผนวก

รายงานการวิจัย

บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) ต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไข

ปัญหายาเสพติดในวัยรุ่น จังหวัดจันทบุรี

ลัดดา เชยบุญ

บทคัดย่อ : การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แนวคิดหลักคือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับยาเสพติด แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท บทบาทของบ้านและการอบรมเลี้ยงดู บทบาทวัด บทบาทโรงเรียน บทบาทชุมชน แนวคิด บวรชน (บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน) และใช้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นตัวอย่าง จำนวน 365 คน ผลการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามพบว่า บทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) มีส่วนร่วมป้องกันยาเสพติดในวัยรุ่น อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมแก้ไขอยู่ในระดับปานกลาง วัยรุ่นมีการใช้สารเสพติด ร้อยละ 9.3 ส่วนใหญ่นิยมการดื่มเบียร์ ปริมาณและความถี่ในการดื่มคือ จำนวน 35 แก้วต่อเดือน และพบว่า เพศ อายุ ลักษณะการอยู่อาศัย ลักษณะของความเป็นวัยรุ่น การมีส่วนร่วมของบ้าน (ครอบครัว) มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น โดย วัยรุ่นเพศชายจะมีการใช้สารเสพติดมากกว่าวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นที่มีอายุมากจะมีการใช้สารเสพติดมากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อย วัยรุ่นที่อาศัยกับบิดามารดามีการใช้สารเสพติดมากกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับญาติหรือบุคคลอื่นๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นไปได้ว่าวัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในด้านการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา เช่น การเลี้ยงดูแบบควบคุมมากเกินไป หรือปล่อยให้ละเลยมากเกินไป การขาดการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ในครอบครัวไม่มีเวลาให้กัน เป็นต้น การมีลักษณะของวัยรุ่นมากเกินไปก็ทำให้มีการใช้สารเสพติดมาก เพราะในความเป็นวัยรุ่นทำให้มีลักษณะของความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง ส่วนบทบาทของบ้าน (ครอบครัว) ต่อการมีส่วนร่วมป้องกันปัญหาเสพติดมากส่งผลให้วัยรุ่นมีการใช้สารเสพติดลดน้อยลง ดังนั้น บ้าน (ครอบครัว) ควรให้การดูแลเอาใจใส่วัยรุ่นอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติกับวัยรุ่นด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่น ให้ความรักความเอาใจใส่มากกว่าที่จะใช้อำนาจควบคุม หรือปล่อยให้ละเลยมากเกินไป เมื่อมีปัญหาควรมีการพูดคุยปรับความเข้าใจกัน ในส่วนของวัด โรงเรียน ชุมชน ก็ควรแสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และควรมีการประสานงานกันระหว่างคณะกรรมการหรือผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ปกครอง เพื่อสร้างเครือข่ายในการดูแลป้องกันเด็กและเยาวชนไม่ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน สถานการณ์ทางสังคมของไทยกำลังประสบปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องสมัยวัยในกลุ่มเด็กและเยาวชน และปัญหาที่กำลังเป็นที่กังวลใจและกลายเป็นปัญหาสังคมระดับชาติที่หลายฝ่ายให้ความสำคัญกันมากที่สุดขณะนี้คือ เรื่องของปัญหายาเสพติดในหมู่เด็กและเยาวชนที่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550 : 3-6) รายงานว่า มีเด็กและเยาวชนกระทำผิดในคดียาเสพติดมากที่สุดโดยเพิ่มขึ้นจาก 1,840 คดี เป็น 2,077 คดี หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.9 และพบว่า มีเด็กนักเรียนชั้นมัธยมต้นสูบบุหรี่ ร้อยละ 10.87 ดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 38.33 หรือมากกว่า 4 ล้านคน ในจำนวนนี้มีเด็กนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยมีชั้นมัธยมต้นถึงร้อยละ 24.01 ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้เห็นว่าเยาวชนกำลังเผชิญกับปัญหาการเริ่มหันมาใช้ยาเสพติด ซึ่งส่วนใหญ่มักมีสาเหตุมาจากสถาบันทางสังคมที่สำคัญ เช่น บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน แสดงบทบาทในด้านการขัดเกลาทางสังคมน้อยลง โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว (บ้าน) ซึ่งเป็นสถาบันหลักที่อบรมบ่มเพาะเยาวชนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นภูมิคุ้มกันให้เยาวชนมีพื้นฐานจิตใจที่เข้มแข็ง มีแนวโน้มอ่อนแอลงมาก ซึ่งส่วนหนึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจ รายได้ ตลอดจนความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว (เรื่องชัย บุญศักดิ์. 2527 : 35 ; อ้างถึงในมานะ สันตติพงษ์. 2545 : 5)

จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่จะศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เกิดแนวร่วมของสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา และชุมชน ในการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้บรรดาเด็กๆ และเยาวชน ไม่ให้พวกเขาตกเป็นทาสของยาเสพติด

วัตถุประสงค์การศึกษา

เพื่อศึกษาการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น ศึกษาบทบาทของบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) ต่อการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในวัยรุ่น และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกับพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดของวัยรุ่น

แนวคิดทฤษฎี

การศึกษานี้ใช้ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ (2550 : ออนไลน์) และทิศทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ส่งเสริมบทบาทของสถาบัน

ในสังคม อาทิ สถาบันทางศาสนา สถาบันทางการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันชุมชนให้ตระหนักถึงปัญหา และมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ภายใต้พื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคม การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่น ลักษณะของความเป็นวัยรุ่นที่มีส่วนสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติด ทฤษฎีการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่สนับสนุนและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องต่างๆที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชนเอง ทฤษฎีบทบาท เป็นกลไกอย่างหนึ่งของสังคมที่ทำให้คนอยู่ร่วมกันสามารถสร้างระบบความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ตามสถานภาพ หน้าที่ หรือตำแหน่งฐานะที่ตนดำรงอยู่ (สนธยา พลศรี. 2545 : 125) เช่น บทบาทของครอบครัวในการสร้างสรรค์สมาชิกใหม่ (reproduction) เพื่อให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้ เลี้ยงดูผู้เยาว์ให้เติบโตขึ้นในสังคม (maintenance of immature children or raising the young) ให้การขัดเกลาทางสังคม (socialization) เพราะครอบครัวเป็นแหล่งอบรมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด เป็นสถาบันที่เตรียมตัวเด็กให้ออกไปเผชิญกับโลกภายนอก ครอบครัวช่วยอบรมเด็กให้รู้จักกฎเกณฑ์ ค่านิยม แบบของความประพฤติ ฯลฯ ให้ความรัก ความอบอุ่น (affection) เป็นแหล่งที่สมาชิกได้รับความรักและความอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ เป็นที่ให้หลักประกันว่า จะมีคนที่เรารักและคนที่รักเราเสมอ บทบาทของสถาบันศาสนาที่มีผู้นำทางศาสนา เป็นผู้ทำหน้าที่อบรมปลูกฝัง สั่งสอน ขัดเกลา ให้เป็นคนดีมีคุณธรรม ซึ่งหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนี้เป็นบทบาทโดยตรงของพระสงฆ์ บาทหลวง และอิมาม บทบาทโรงเรียน จะมีการแสดงบทบาทของผู้บริหาร ครูอาจารย์ กลุ่มเพื่อนในโรงเรียน โดยการใช้อำนาจเบี่ยงเบนของโรงเรียน การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนที่มีการสอดแทรกความรู้เรื่องยาเสพติด ครูอาจารย์เอาใจใส่นักเรียนสม่ำเสมอทั้งที่โรงเรียน และที่บ้าน ส่วนบทบาทของชุมชนจะทำหน้าที่ในการแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและเยาวชน สอดส่อง ดูแล ให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชน โดยไม่แสวงหาประโยชน์จากเด็กและเยาวชน ร่วมมือกับสถานศึกษาจัดกิจกรรมให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกงานแก่เด็กและเยาวชนในการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านความรู้และการงานอาชีพ ติดตามผลการดำเนินงาน สะท้อนปัญหาและแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียนแก่ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารสถานศึกษา การให้ความร่วมมือร่วมใจกัน สอดส่อง ดูแลเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะในเรื่องของยาเสพติด วัฒนธรรมต่อต้านยาเสพติดและสารเสพติดทุกชนิด เป็นตัวแบบเพื่อส่งเสริม คุณธรรม จริยธรรม ส่วนแนวคิด บวรชน เป็นแนวคิดในการรวมตัวกันของ บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชน

ผลการศึกษา

เพศ การศึกษานี้พบว่า เพศมีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น วัยรุ่นที่มีเพศต่างกันมีการใช้สารเสพติดที่ต่างกัน วัยรุ่นเพศชายจะมีการใช้สารเสพติดมากกว่าวัยรุ่นที่เป็นเพศหญิง ดังนั้น เพศของวัยรุ่นจึงอาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชา จันทรธอม (2533 : 78-79 ; อ้างถึงใน นฤมล รอดเสียงล้ำ. 2544 : 22) กล่าวว่า ปัจจุบันเด็กวัยรุ่นมักเลียนแบบผู้ใหญ่โดยยึดถือเอาค่านิยมผิดๆที่ว่า ถ้าไม่กินเหล้า แสดงว่าไม่ใช่ลูกผู้ชาย ดังนั้น เวลาเย็นหรือค่ำๆ จะเห็นกลุ่มวัยรุ่นนิยมไปดื่มสุราสรวลเสเฮฮากัน ซึ่งนอกจากจะเสียเงินแพงแล้ว ยังให้โทษแก่ร่างกาย ทำลายเซลล์ประสาทสมอง กระตุ้นหัวใจและอารมณ์เพศ ดื่มเข้าไปมากๆ ก็อาจเป็นเหตุแห่งอาชญากรรมได้ และนอกจากนี้ นฤมล รอดเสียงล้ำ (2544 : 24) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อสาเหตุการติดยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สาเหตุหนึ่งของการเสพยาเสพติดมาจากความคึกคะนอง ซึ่งบุคคลประเภทนี้รู้แน่แคงใจว่ายาเสพติดให้โทษไม่ดี แต่ด้วยความคึกคะนอง ในบางรายทำไปเพื่อความสนุกกับเพื่อน ต้องการแสดงความเก่งกล้าของตน เพื่ออวดเพื่อนฝูง อวดผู้หญิง สำหรับเฮโรอีนนั้นพบว่า สาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เด็กหนุ่มๆ เสพกันก็คือ การถูกแนะนำว่าใช้เฮโรอีนแล้วอาจจะทำให้ร่วมประเวณีได้นาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ อัมพร (2538 ; อ้างถึงใน รัฐพร ปุญญนิรันดร์. 2547 : 37) พบว่า เพศชายติดยาเสพติดมากกว่าเพศหญิง ซึ่งคงเป็นเพราะว่าเพศชายมีโอกาสเที่ยวเตร่คบเพื่อนฝูงได้มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องของพฤติกรรมการศึกษาสารเสพติดส่วนใหญ่ที่พบว่า เพศชายมักจะมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมติดยาเสพติดมากกว่าเพศหญิง (ไชยรัตน์ บุตรพรหม. 2545 : 33)

อายุ การศึกษานี้พบว่า อายุมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น วัยรุ่นที่มีอายุต่างกันจะมีการใช้สารเสพติดที่ต่างกัน เมื่อวัยรุ่นมีอายุมากขึ้นพฤติกรรมการใช้สารเสพติดจะมากขึ้นด้วย อายุของวัยรุ่นจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น เพราะเมื่ออายุมากขึ้น ก็อาจจะทำให้เสพยาเสพติดมากขึ้น อาจจะเนื่องมาจากการที่วัยรุ่นมีสังคมที่กว้างขึ้น มีการคบเพื่อนมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรมสุขภาพจิต (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัจจัยด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น

ลักษณะการอยู่อาศัย การศึกษานี้พบว่า การอยู่อาศัยมีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น วัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับบิดามารดามีการใช้สารเสพติดมากกว่าวัยรุ่นที่อาศัยอยู่กับญาติหรือบุคคลอื่นๆ ดังนั้น ลักษณะการอยู่อาศัยของวัยรุ่น จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น ซึ่งสอดคล้องกับ อารยา สิโรดม (2540 ; อ้างถึงใน ภูวเดช ธนโชติศิริกุล. 2547 : 117) พบว่า ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัวของนักเรียนที่ติดยาเสพติดมีความสัมพันธ์ที่ดี ผู้ติด

ยาเสพติดอาศัยอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน แต่ผู้ติดยาเสพติดจะไม่ปรึกษาใครเมื่อมีปัญหา หรือบางครอบครัวอยู่ด้วยกันแต่พ่อแม่มีเวลาน้อย ไม่มีโอกาสพูดคุยอบรมสั่งสอนลูกเท่าที่ควร ก็อาจเป็นสาเหตุให้เด็กพึ่งยาเสพติด และสอดคล้องกับการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมป้องกัน การพึ่งยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดชุมพรของ เทียมใจ และกฤษณะ (2540 : อ้างถึงใน กัญญา ภูระหงษ์. 2545 : 91) ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุ 11-16 ปี เกือบทั้งหมดมีบิดามารดา ที่มีความรักใคร่ปรองดองกันดี

ลักษณะของวัยรุ่น การศึกษาครั้งนี้พบว่า วัยรุ่นที่มีลักษณะของการชอบแยกตัวหรืออยู่คนเดียว วิดกกังวลในเรื่องรูปร่างหน้าตา ชอบเลียนแบบพฤติกรรมที่ทำทนาย การชอบความแปลกใหม่ในชีวิต ความต้องการเป็นที่ยอมรับในกลุ่มเพื่อน มีการเปลี่ยนแปลงอารมณ์อย่างรวดเร็ว ใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย การชอบรวมกลุ่มกับเพื่อน ความอยากรู้อยากเห็น อยากทดลอง และการชอบความสนุกสนาน ตื่นเต้น ทำทนาย จะมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น แสดงว่านักเรียนที่มีลักษณะของความเป็นวัยรุ่นมากทำให้มีโอกาสเสพยาเสพติดได้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะของความเป็นวัยรุ่นน้อย ยิ่งมีความเป็นวัยรุ่นมากเท่าใดก็จะมีการใช้สารเสพติดมากขึ้นเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้สารเสพติดของนักเรียน โรงเรียนแก่ง “วิทย์สถาวร” จังหวัดระยองของ มานะ สันตติพงษ์ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สาเหตุหลักที่ทำให้นักเรียนในโรงเรียน แก่ง “วิทย์สถาวร” เสพยาบ้ามาจากการอยากรู้อยากลอง ตามเพื่อน และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของกองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา (2538 ; อ้างถึงใน มานะ สันตติพงษ์. 2544 : 36) สรุปว่า สาเหตุ อันเป็นปัจจัยส่งเสริม และเกื้อหนุนการใช้ยาเสพติดในสถานศึกษาเกิดจากตัวนักเรียนเอง ได้แก่ ความอยากรู้อยากลอง ต้องการเข้ากับกลุ่มเพื่อน ต้องการเลียนแบบ เพื่อนชวน การใช้เวลาว่างในการมั่วสุมกับกลุ่มเพื่อน เช่นเดียวกับการค้นพบของ อัมพร (2538 ; อ้างถึงใน รัฐพร ปุญญนิรันดร์. 2547 : 38) ที่ว่า การลอกเลียนแบบอย่างถือปฏิบัติเป็นแฟชั่นในหมู่วัยรุ่น ในบางเรื่องวัยรุ่นจะเข้าใจผิดคิดว่าเป็นสิ่งโก้เก๋ ทันสมัย เป็นแฟชั่นของคนที่ไม่อยากได้ ชื่อว่าเป็นคนหัวโบราณ ก็จะลอกเลียนแบบกัน วัยรุ่นคิดว่าตนเองควรมีพฤติกรรมที่แสดงว่าตนเองโตแล้วและเป็นชายที่สมบูรณ์ก็จะเริ่มสูบบุหรี่ หรือดื่มสุราในการเข้าสังคม ซึ่งเป็นค่านิยมที่ผิดและอาจเป็น โอกาสที่นำไปสู่การติดยาเสพติดได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ถนัด ไบยา และคณะ (2544 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า สาเหตุของการใช้สารเสพติดในกลุ่มเยาวชนนั้น ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากความอยากรู้อยากลอง การทำตามแฟชั่น ทำตามเพื่อน ดังนั้น การติดยาเสพติดของนักเรียน อาจเกิดมาจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือรู้ไม่จริงของนักเรียนจะทำให้เกิดการเสพติด จึงอยากทดลองด้วยความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติของวัยรุ่น และอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่เฝ้าด้วยกัน จึงต้องทำตัวให้กลมกลืนไปกับเพื่อนเพื่อให้สามารถอยู่ในกลุ่มได้

การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติของบ้าน (ครอบครัว) ด้านการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติด การศึกษาครั้งนี้พบว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการปฏิบัติของบ้าน (ครอบครัว) ด้านการป้องกัน ปัญหาสุขภาพเสพติด มีความสัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของวัยรุ่น บ้าน (ครอบครัว) ที่มีส่วนร่วม ป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดมากส่งผลให้วัยรุ่นมีการใช้สารเสพติดลดน้อยลง ยิ่งบ้าน (ครอบครัว) มี บทบาทการป้องกันมากนักเรียนก็จะมีพฤติกรรมการใช้สารเสพติดลดลง หรืออาจจะไม่มีการใช้ สารเสพติดเลยก็อาจจะเป็นไปได้ และในทางตรงกันข้ามหากบ้าน (ครอบครัว) ไม่มีส่วนร่วม ป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดเท่าที่ควรก็อาจจะส่งผลให้วัยรุ่นมีการใช้สารเสพติดมากขึ้นซึ่งสอดคล้อง กับการศึกษาของ อังสนา เปตะนันท์ (2536 ; อ้างถึงใน แสงระวี เทพรอด. 2542 : 69) ที่พบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนมีพฤติกรรมสูดดมสารระเหย ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ไม่ ถูกต้อง และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุกัญญา เจียมประษา (2543 : 122-124) ที่ศึกษารายกรณี การเสพยาบ้า ศึกษาปัญหา สาเหตุ และแนวทางในการแก้ไข พบว่า วัยรุ่นที่เสพยาบ้ามีสาเหตุมาจาก การขาดความรัก ความอบอุ่นจากบิดามารดา ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ที่ไม่ดี สอดคล้องกับ การศึกษาของ ธนพัฒน์ หาพิพัฒน์ (2539 : 104-105) ที่พบว่า ความรู้สึกผูกพันกับบิดามารดาเป็นตัว แปรที่สำคัญที่ทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมการใช้ยาบ้า และจากงานวิจัยของ นันทา สุรักษา (2546 : 84) พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวเป็นประเด็นสำคัญในการก่อเกิดการเสพยาบ้าของเด็กและเยาวชน เพราะ ผู้ปกครองขาดทักษะในการเลี้ยงดูบุตร ขาดความพร้อมในการมีบุตร รวมทั้งมีปัญหาทางอารมณ์ และการขาดการทำหน้าที่ของบิดามารดา บางครอบครัวหัวหน้าครอบครัวมักแต่ไปกินเหล้าและเสพ ยาเสพติด บางครอบครัวมีความแตกแยก บางครอบครัวอยู่ด้วยกันแต่มีความสัมพันธ์ที่ห่างเหิน ไม่ ราบรื่น พ่อแม่ ผู้ปกครองทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง หรือทำงานจนไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรหลาน ทำ ให้เด็กขาดความผูกพันต่อครอบครัว ขาดที่ปรึกษาที่ดี เกิดความคับข้องใจ ทำให้เด็กมีความ ประพฤติเบี่ยงเบนไปใช้สารเสพติดและหันไปคบเพื่อนที่มีลักษณะแบบเดียวกับตนเอง ดังนั้น จะ เห็นได้ว่าความรักความผูกพันต่อบิดามารดา เป็นสิ่งสำคัญที่เด็กควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุน โดยครอบครัวควรให้ความรัก ความอบอุ่น ให้ความสนใจ คอยดูแลเอาใจใส่ และเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับเด็ก

แนวทางในการมีส่วนร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด

1. บ้าน (ครอบครัว) ควรมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติกับนักเรียน ด้วยวิธีการที่ยืดหยุ่น ให้ความรักความเอาใจใส่มากกว่าที่จะใช้อำนาจควบคุม หรือปล่อยปละละเลย จนเกินไป เมื่อมีปัญหาควรมีการพูดคุยปรับความเข้าใจกัน ผู้ปกครองควรใช้เวลากับวัยรุ่นให้มาก ขึ้นมีเวลาพูดคุยซักถามแสดงความห่วงใย และควรสอนทักษะการใช้ชีวิต ให้วัยรุ่นได้รู้จักและเข้าใจ

ตนเอง รู้เท่าทันอารมณ์และรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเองและแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะวัยรุ่นที่เป็นเพศชาย ควรได้รับการเอาใจใส่ด้านพฤติกรรมเป็นพิเศษ ควรประสานงานกับทางโรงเรียนติดตามพฤติกรรมของนักเรียนบ้าง ให้การอบรมปลูกฝังเรื่องการคบเพื่อน เพราะนักเรียนที่มีการเสพสารเสพติดส่วนใหญ่มักเกิดจากการมีเพื่อนที่เสพเป็นผู้ชักชวน ผู้ปกครองควรพาเด็กไปทำบุญและฟังเทศน์ ฟังธรรมที่วัดให้มากขึ้นเพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจ มีการคุ้มครองเครื่องแต่งกาย หรือกระเป๋านักเรียนบ้างในบางครั้งเพื่อป้องกันและลดโอกาสในการใช้สารเสพติดของนักเรียนให้มากที่สุด ผู้ปกครองควรปลูกฝังทัศนคติที่ไม่ดีต่อเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด เพื่อป้องกันปริมาณและดื่กรีการดื่มที่สูงขึ้น แต่หากครอบครัวต้องประสบกับปัญหา ยาเสพติดในวัยรุ่นผู้ปกครองควรเปิดใจยอมรับสภาพการติดยาเสพติดของวัยรุ่นและให้ความช่วยเหลือ โดยไม่ตำหนิซ้ำเติม แต่ความให้ความรักความอบอุ่นเพิ่มมากขึ้น ไม่ใช้วิธีบังคับ หรือปล่อยตามใจ ให้กำลังใจเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับวัยรุ่นที่จะละเลิกยาเสพติด มีการปรับสภาพแวดล้อมใหม่ เช่น การย้ายที่อยู่ที่ย่าน หรือการไม่เปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ใช้ยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็เพื่อนหรือผู้ปกครองในบ้าน ควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการส่งวัยรุ่นเข้ารับการบำบัดรักษา และฟื้นฟู โดยไม่นิ่งนอนใจ ไม่ส่งเสริมวัยรุ่นให้ทดลองเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์โดยมีทัศนคติที่ว่า ดื่มนิดเดียวไม่เป็นไร เพราะการดื่มไวน์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เล็กน้อยเท่านั้น ก็เท่ากับเป็นการเปิดโอกาสให้วัยรุ่นได้มีการใช้สารเสพติดในปริมาณที่มากขึ้นแล้ว

2. วัด (ศาสนา) ควรเพิ่มการเทศน์สอนเรื่องเกี่ยวกับยาเสพติดให้มากขึ้น โดยใช้วิธีการสอนหรือการอบรมที่หลากหลาย เป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้ครอบครัวและสมาชิกในชุมชนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมร่วมกัน มีการแจ้งให้ทางโรงเรียน หรือที่บ้านได้ทราบเมื่อพบเห็นนักเรียนมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด หรือมีพฤติกรรมที่น่าสงสัยว่าจะนำไปสู่การใช้สารเสพติด ควรจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ถ่ายอบรมคุณธรรม ถ่ายต่อต้านยาเสพติดสำหรับเยาวชนให้บ่อยขึ้น

3. โรงเรียน (สถาบันการศึกษา) ควรมีการตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด สอนทักษะการใช้ชีวิตให้กับนักเรียน สอนให้รู้และเข้าใจตัวเอง มีการประสานกับทางผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีการประสานงานกับทางผู้นำศาสนาเพื่อจัดกิจกรรม หรือให้การอบรมด้านคุณธรรมให้แก่ักเรียน

4. ชุมชน ควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการป้องกันเด็กและเยาวชนในชุมชน ป้องกันมิให้มียาเสพติดเข้ามาในชุมชน สร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว สมาชิกชุมชนประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดีในการไม่เสพสารเสพติดทุกชนิด ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติดแก่สมาชิกใน

ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ จัดกิจกรรมให้คนในชุมชนได้มีโอกาสใกล้ชิดกันมีการทำกิจกรรมร่วมกัน ควรมีการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจสถานบันเทิง หรือแหล่งที่มีการมั่วสุมอย่างต่อเนื่อง

5. บ้าน วัด โรงเรียน ชุมชน (บวรชน) ควรมีการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง โดยจัดประชุมคณะกรรมการชุมชน ผู้นำศาสนา คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนผู้ประกอบการ เพื่อรองรับสถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ทั้งด้านการป้องกัน และแก้ไข ให้สอดคล้องกับแนวคิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชาติ ที่ให้ยึดหลักผสมผสานมาตรการในการดำเนินงานโดยร่วมมือกัน มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจะส่งผลให้เด็กไม่ติดยาเสพติด

หนังสืออ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). นโยบายการแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- ขัติยา วรรณสุด และคณะ. (2547). คุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.
- ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. (2545). สถาบันครอบครัวกับความเข้มแข็งของชุมชนและสังคม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ฟาอภัย จำกัด.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2537). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์.
- พลเดช ปิ่นประทีป. (2549). สังคมไทยเป็นสังคมที่ดิ้นงมและอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม 2550. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร : อุษาการพิมพ์.
- มาลี ธรรมลิขิตกุล. (2533). วัยรุ่นกับปัญหาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การค้ำคูณสภา.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร : ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). จิตวิทยาชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2 วัยรุ่น-วัยสูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สนธยา พลศรี. (2545). หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). รายงานภาวะสังคม ภาวะ
สังคมไทยไตรมาสหนึ่ง ปี 2550. วารสาร NESDB Social Outlook. (11 มิถุนายน 2550).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
 สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2555**. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สุพัฒน์ วีระเวชเจริญชัย. (2533). **ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

อมรวิรัช นาคทรพรพ. (2549). **สมุดข้อมูลรายตัวบ่งชี้/รายจังหวัด รายงานสภาวการณ์เด็กและ
 เยาวชนปี 2548-2549**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กรมสุขภาพจิต. (2547). **การสำรวจสุขภาพจิตและการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นในสถานศึกษา
 ปี 2547**. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงสาธารณสุข.

กิตติศักดิ์ คงชนเดชะ โสภณ. (2545). **บทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาบ้าในวัยรุ่น ในเขต
 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
 วิทยาลัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ตรีสุคนธ์ มาลีแก้ว. (2546). **การศึกษาทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวของวัยรุ่นตอนต้น
 ในสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทกรรม
 ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย. นนทบุรี :
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.